

Výročné ceny a prémie Literárneho fondu za novinársku tvorbu v roku 2009

Výbor Sekcie pre žurnalistiku a novinársku fotografiu udelil na návrh 9 člennej poroty v zložení Ferdinand Tisovič – predseda, Fedor Bartko, Mgr. Klára Grosmannová, Gerhard Komora, Marcela Košťálová, Ivan Melicherčík, Ivan Podstupka, Kveta Slobodníková, Kveta Škvarková udelil:

• Výročné ceny Literárneho fondu za novinársku tvorbu za rok 2009:

- kategória publicistika:

a) tlač: cenu neudelil

b) rozhlas:

Táňa Kusá – Parnas Homér: Ílias: - 1. a 2. časť čítania Iliady

- Komentár 7 (záznam z priameho prenosu na Medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka 2009)
- Komentár 3 – Muži v Iliade (SRo – Rádio Devín)

Charakteristika:

Táňa Kusá vytvorila mimoriadny projekt. Keďže ide o skúsenú rozhlasovú tvorkyňu, právom sme očakávali aj kvalitný výstup. Prekvapenie nebolo, lebo rovnako kvalitne stvárnila projekt a preto jej právom patrí Výročná cena LF za prípravu a realizáciu 1. časti – z dlhodobého projektu Parnas – Homérov epos Ílias. Vysielanie tejto časti trvalo tri mesiace. Je to jedno z viacerých vrcholných literárnych diel, ktoré sa v rámci projektu uvedú.

Ukážky z prvej časti vytvárajú dostatočnú predstavu o relácii. Autorka spolupracovala s množstvom odborníkov, ktorí poslucháčov prístupným spôsobom, dôsledne zorientovali v tomto náročnom Homérovom diele. Skutočne ide o ojedinelý, originálny nápad, realizovaný na vysokej úrovni a so znalosťou veci. Relácia, resp. „súbor relácií“ je umocnený čítaním z diela v podaní Dušana Jamricha.

c) televízia:

Dušan Karolyi – Štyri svine pre pána premiéra (TV Markíza)

- Nutná obrana (TV Markíza)
- Daňový megapodvod (TV Markíza)
-

Charakteristika:

Krátko by sme mohli konštatovať: Literárny fond udeľuje Výročnú cenu Dušanovi Karolyimu za objavnosť tém a ich autorské spracovanie. To by sme ho však ochudobnili o množstvo ďalších prívlastkov. Skutočne ide o nekompromisnú, odvážnu, investigatívnu publicistiku. Platí to pre všetky tri príspevky. Ide v nich vždy až na „doraz“. Nie sú to témy, ktoré sa dajú riešiť tak, ako v prípade Považskej Teplej. Ich závažnosť má oveľa väčšie dimenzie - je paradoxné, že súkromná TV stanica sa reláciou PALBA venuje už dlhoročne takým problémom, ktoré verejnoprávna STV reflektuje len veľmi opatrne. PALBA vytvorila tím skvelých publicistov, preto ťažko vybrať niekoho z nich. Za roky ich práce sme si však zvykli - všetci idú až na „doraz“. Tento rok to však jednoznačne bol Karolyi – išiel za princípom pravdy nielen analytickou publicitou, ale aj koncepciou a spoluprácou s tímom, ktorý dáva jeho príspevkom adekvátnu obrazovú skladbu.

- kategória spravodajstvo:

a) tlač: cenu neudelil

b) rozhlas:

Jaroslav Barborák – Peripetie „slovenského“ druhého dôchodkového piliera –
séria príspevkov (SRo – Rádiožurnál)

Charakteristika:

Toľko diskutovaný „druhý dôchodkový pilier“ bol skutočne výborným námetom na spracovanie množstva aktuálnych informácií, ktoré sa viazali na túto tému. Treba oceniť najmä to, že v krátkych časových úsekoch autor dokázal priniesť množstvo informácií. Nešlo len o „skĺznutie“ sa po povrchu všeobecne diskutovanej témy, ale najmä o jej komplexnosť. Keďže išlo o spravodajské príspevky, autor ich správne rozdelil do série šiestich krátkych a úderných správ. Pritom dodržal nestrannosť a možnosť vyjadriť sa všetkým zainteresovaným stranám. Napriek tomu, že niektorí autori nezvládajú žánre spravodajstva v rozhlase, o Jaroslavovi Barborákovi možno povedať, že s tým problém nemá.

c) televízia:

Andrea Šprochová – Cern 1, Cern 2, Cern 3 (TV Markíza)

Charakteristika:

Seriál reportáží o unikátnom urýchľovači vybudovanom v rámci európskeho jadrového výskumu. Autorka zrozumiteľne vysvetlila podstatu projektu a zariadenia, v komentári i prostredníctvom výpovedí priblížila procesy, ktoré sa očakávajú. Ide o pozoruhodnú spravodajskú sériu, zasvätenú osvetľujúcu zo všetkých uhlov pohľadov, faktov a významov epochálny projekt storočia – CERN. Každý príspevok nakrúcaný priamo na mieste postupne prinášal nové informácie a rozhovory so slovenskými a zahraničnými vedcami. Predstavivosť o princípoch a celkovej konštrukčnej skladbe zaujímavo dopĺňa nápaditá obrazová stavba. Autorka je známa profesionálnymi moderátorskými a redakčnými dispozíciami, avšak v týchto príspevkoch adekvátne zvýšila istú emocionálnu „objavnú“ komentovania projektu, čím výrazne prekročila tradičné prejavy spravodajských prístupov.

d) tlačové agentúry – cenu neudelil

- kategória novinárska fotografia:

Tomáš Benedikovič – Postup do Afriky (SITA, Pravda, Hospodárske noviny)

Charakteristika:

Napriek tomu (či práve preto), že v kategórii novinárska fotografia bola medzi členmi poroty rozsiahla diskusia o kvalite fotografických príspevkov, nakoniec najviac hlasov porotcov získali fotografie „Postup do Afriky“. Tohto roku bola súťaž veľmi vyrovnaná, čo je pozitívne zistenie. Na strane víťaza rozhodla mimoriadne aktuálna športová tematika. Takmer všetci súťažiaci veľmi dobre zvládli techniku fotografovania, preukázali profesionálne videnie, kompozíciu a ďalšie hodnoty prislúchajúce kvalitnej fotografii.

• prémie za novinársku tvorbu za rok 2009:

- kategória publicistika:

a) tlač:

Beáta Hybáčková – Zneužitý strach (Život)

- Deväť životov (Život)

Peter Kubínyi – Chudobní a štatní (Žurnál)

- Ostrov (Žurnál) - zo seriálu Slovenský juh
- Posledný mlynár (Žurnál) - zo seriálu Slovenský juh

Lucia Laczkó – Štátom odpísaný (Nota bene)

- Na nohy (Nota bene)
- Viac než kôň (Nota bene)

b) rozhlas:

Ján Bárik – mimoriadnu prémieu za príspevok Pesimistický optimista alebo Básnik v čase dvoch totalít (Ján Smrek) (SRo)

Jozefína Mikovínyová – Kalište, symbol vypálených obcí (SRo Rádio Regina)

- Z povstaleckých archívov (SRo – Rádio Devín a Regina)
- Slovenská Katyň (SRo – Rádio Regina a Devín)

Ivica Ruttkayová – Skicár – Martina da Silvová (SRo)

- Rubikon – Autizmus v umení (SRo)
- Rubikon – Spomienka na Vieru Prokešovou (SRo)

Mgr. Iveta Vaculová – Moja obec, môj svet – švédske mestečko Vimmerby (SRo, Rádio Regina)

c) televízia:

Andrej Gajdošík – **Bezcenné papiere 1.,2.,3., časť** (TV Markíza)

- Diskotéka v spálni (TV Markíza)
- Biznis s rakovinou (TV Markíza)

Henrich Krejča – Nežná 1989 – 20 rokov manželstva so slobodou (TV Markíza)

Ján Pasiar – Bohuško to vybaví (TV Markíza Paľba)

- Básnička III. (TV Markíza Paľba)
- Fantóm lásky I., II. (TV Markíza Paľba)

- kategória spravodajstvo:

a) tlač: prémieu neudelil

b) rozhlas:

Lucia Virostková – Predstavujeme kandidátov do Európskeho parlamentu (SRo, Rádiožurnál)

Linda Nagyová – Predražený futbalový štadión môže zhoršiť rating Slovenska (SRo Rádiožurnál)

- Tretí deň plynovej krízy: Blok (SRo, Rádio Slovensko)

c) televízia:

Iveta Kováčiková – Riešenie situácie na ceste v Považskej Teplej (ITV)

Cesta v Považskej Teplej bezpečnejšia (ITV)

Mgr. Lucia Schusterová – Hlavná stanica – raj pre asociálov a kriminálnikov! (TV Centrum)

- Lekáreň u Salvatora (TV Centrum)
- Nevidiaci (TV Centrum)

Marek Vnenčák – Rómovia s naplnenými ambíciami (TV Markíza)

- Bývajú v dome z hlíny a slamy (TV Markíza)
- Rodina svišťov sa rozrástla (TV Markíza)

d) tlačové agentúry:

Danka Capáková – Obrana: Šéfovi vojenskej polície ukradli počítač, no súvis s únikom údajov odmieta (TASR)

- Bratislava: Sériu evidenčných čísel BA nahradí v polovici budúceho roka séria BD (TASR)
- MOSR: Objekty, do ktorých investoval rezort obrany milióny eur, bude využívať MV (TA SR)

- **kategória novinárska fotografia:**

Tomáš Halász – Návšteva pápeža v ČR (TASR),

- Návšteva čínskeho prezidenta v SR (TASR)
- Znovuzvolenie prezidenta Gašparoviča (TASR)

Michal Burza – Čínska okupácia slovenského námestia (SITA)

- Tragická Pohoda 09 (SITA)
- Vláda 09 (SITA)